

Lindahl

ADOKATFIRMAN
LINDAHL

Är du redo för den nya visselblåsarlagen?

NMC, 2022-02-22

Vad jag kommer prata om

- Först, hur upptäcks missförhållanden
  - "Crash course" i den nya lagen
  - Vad det betyder i praktiken
  - Deadlines
-

Hur upptäcks missförhållanden?

43 % genom tips, varav hälften från anställda

Formell träning ökar väsentligt chansen att få tips (**56 %** jämfört med **37 %**)

1/3 av anställda tipsar närmaste chef direkt

”Crash course” i den nya lagen

Lag om skydd för personer som rapporterar om
missförhållanden

I superkorthet

- Rätt att rapportera ”**missförhållanden**” utan att drabbas av repressalier
  - **50+ anställda**: skyldighet inrätta interna rapporteringskanaler (visselblåsarsystem)
-

Vad är "ett missförhållande"?

- Kan vara både en handling och underlåtelse att handla
  - Ska finnas ett "**allmänintresse**"
    - Berör allmänheten
    - Legitimt intresse
  - Överträdelser av EU-rätten
  - Information som är säkerhetsskyddsklassificerad eller berör nationell säkerhet är undantagen
-

Vem kan rapportera?

- Den som har fått del av eller inhämtat information i ett ”**arbetsrelaterat sammanhang**”
  - **Bred persongrupp, bl.a.**
    - Anställda (inkl. praktikanter) och arbetssökande
    - Egenföretagare som söker eller utför uppdrag
    - Bemanningspersonal som utför arbete under en verksamhetsutövares kontroll och ledning
    - Personer i ett företags förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan och aktieägare verksamma i företaget
-

Olika rapporteringsvägar

- **Internt**
  - **Externt**
  - **Offentliggörande**
-

Visselblåsarsystemet

- Särskilt utsedda oberoende och självständiga personer eller enheter
  - Krav på hantering och uppföljning av rapporter
  - Dokumentation och information – tydlig och lättillgänglig
  - **50-249 anställda**: möjlighet till gemensamma kanaler och förfaranden
-

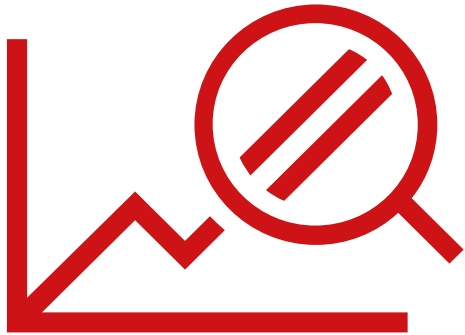
Vad det betyder i praktiken

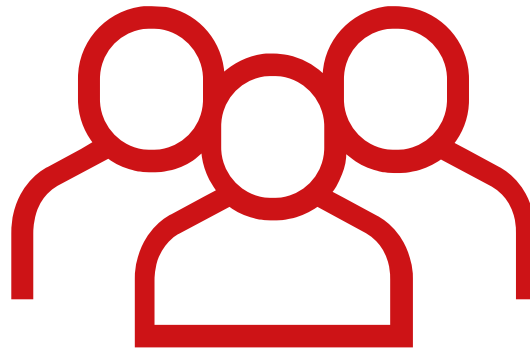
Eller med andra ord, hur ska jag förbereda min organisation?

Förbered din organisation

Utvärdera nuläget
– hur sker
visselblåsning idag
och hur relaterar
det till lagen? Hur
fångas signaler i
övrigt upp`?

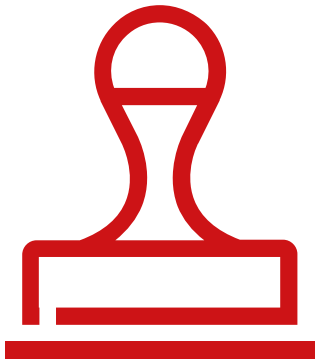
Utse personer
/enheter med ansvar
för att ta emot &
följa upp rapporter
(överväg om extern
part ska användas)

Gå igenom,
komplettera och
uppdatera
befintliga policys
och rutiner –
säkerställ att de är
tydliga och
lättåtkomliga

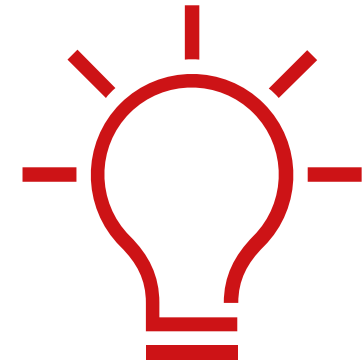
Förbered din organisation (forts.)

Säkerställ rutiner för att uppfylla tidskrav för hantering av rapporter inom lagstadgade tidsfrister.

Ha en plan för hur ni ska hantera rapporter och säkerställ att ni har möjlighet att genomföra tillräckliga utredningsåtgärder.

Utbilda och kommunicera – “more is more”

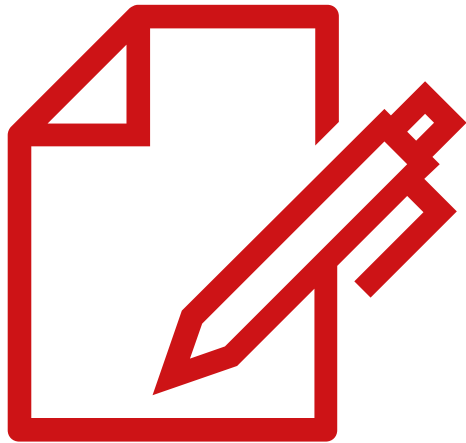
Deadlines

När ska allt detta vara på plats då?

Deadlines

- **17 juli 2022**
  - Offentliga aktörer och privata verksamheter med **250 eller fler anställda** ska ha implementerat visselblåsarsystem
  - Externa rapporteringskanaler inrättade hos särskilt utsedda myndigheter
- **17 december 2023**
  - Privata verksamheter med **50-249 anställda** ska ha implementerat visselblåsarsystem

Sist, är ett visseblåsarsystem tillräckligt?

64 % gjorde ingenting när de såg ett oetiskt eller olagligt beteende

Varför? De trodde att det inte spelade någon roll

Baserat på de svenska respondenternas svar i rapporten Nordic Business Ethics Survey, 2020

**Culture eats strategy
for breakfast**

Natali Engstam Phalén

Specialist Counsel

070-254 34 75

natali.phalen@lindahl.se

Frågor?

Lindah

ADOKATFIRMAN
LINDAHL